

Kleurkeur Blauw

Een nieuwe standaard voor ecologisch beheer van watergangen

Anthonie Stip – De Vlinderstichting

Wat is Kleurkeur?

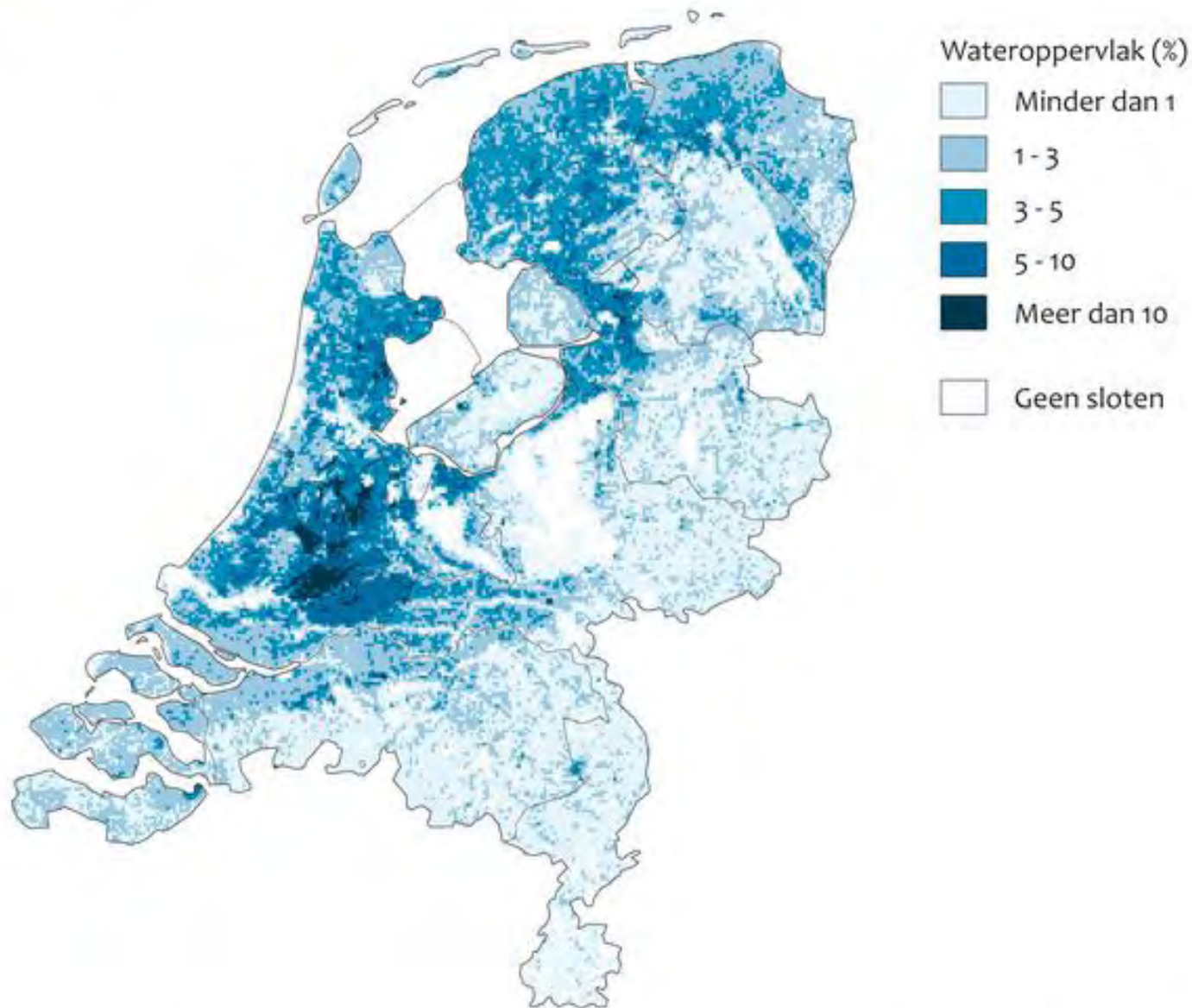
- Certificaat voor ecologisch beheer, sinds 2019
 - Ontwikkeld door De Vlinderstichting en Groenkeur
 - Add-on op Groenkeur Groenvoorziening
-
- Kleurkeur 2021: ecologisch beheer van bermen, dijken en groenstroken
 - Wens: doorontwikkelen Kleurkeur voor ecologisch beheer van watergangen
 - Werkgroep experts: waterschappen, gemeente, aannemer, Sportvisserij NL, RAVON, FLORON, Groenkeur en De Vlinderstichting

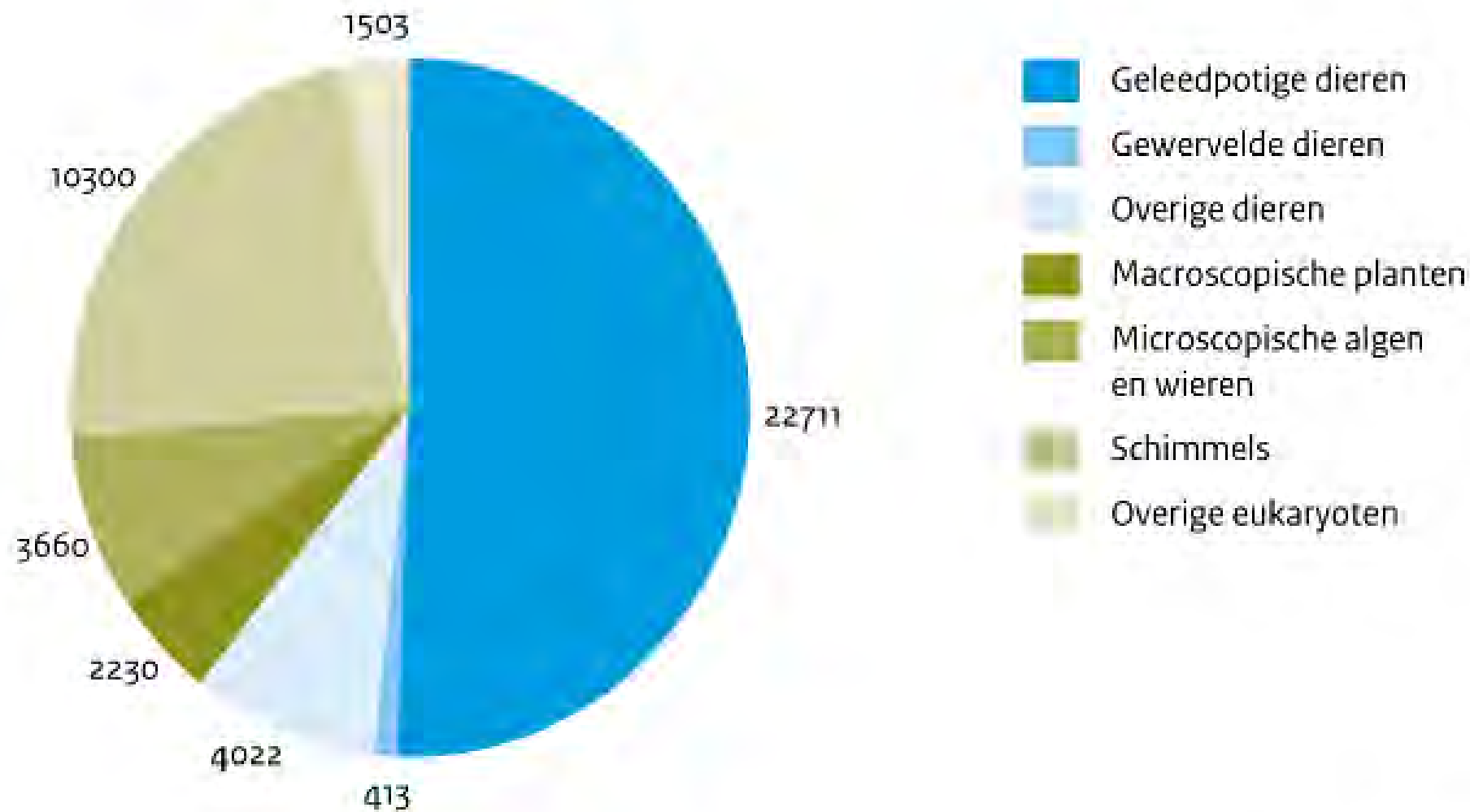
Waarom?

330.000 km sloten
6500 km vaarten en kanalen

Sloten

Aantal soorten in Nederland per hoofdgroep, 2018

Waarom?

Waarom?

Kortom: veel potentieel

Kleurkeur Blauw

Kleurkeur 2021

Kleurkeur 2023

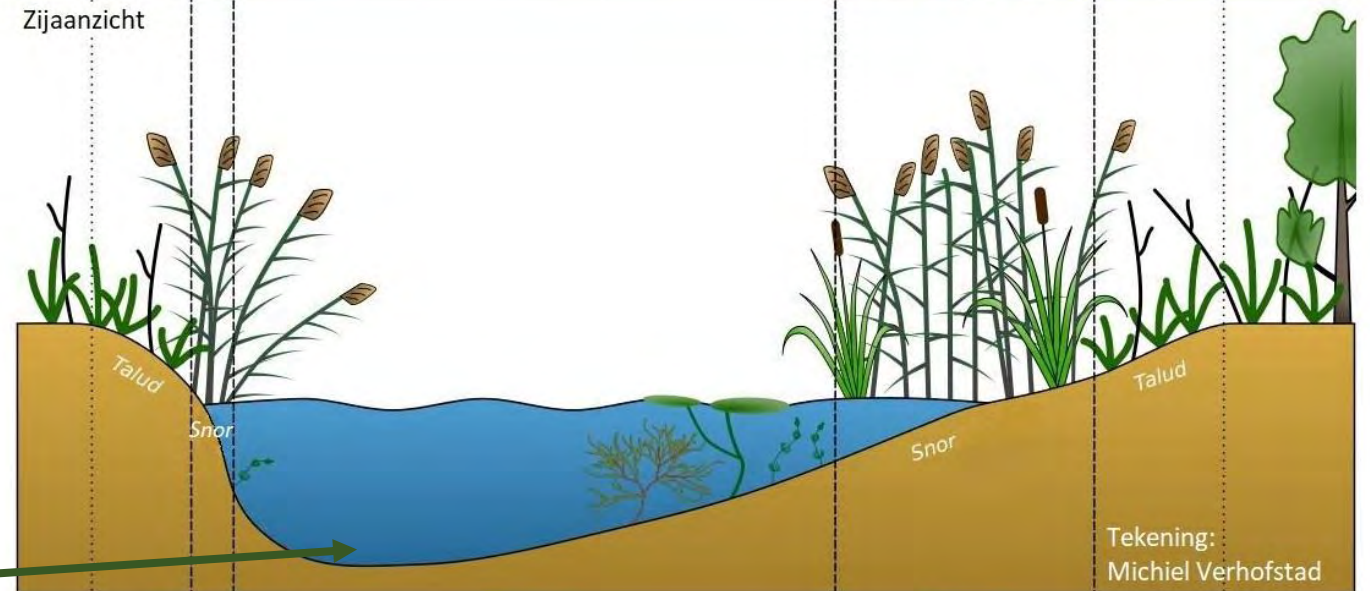
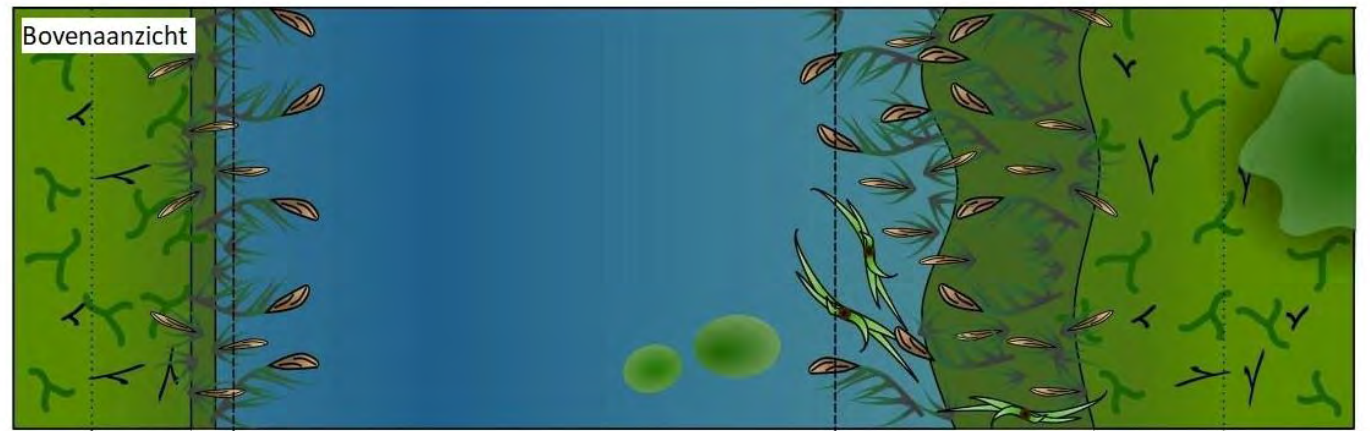

Uitgangspunten

- Biodiversiteit stimuleren
- Balans tussen ecologie, veiligheid en uitvoerbaarheid
- Ruimte voor maatwerk
- Habitatbenadering

Watergang als habitat: bouwstenen

Schouwpad: optioneel

Baggeren: optioneel

Watergang als habitat

© Christophe Brochard

Glassnijder larve

© Rutger Barendse

Loos blaasjeskruid

© Piet Munsterman

Rietzanger

© Janus Verkerk

Snoek

Watergang als habitat (2)

Nest zandbij (taluds!)

Drijvend fonteinkruid

Waterleliemot

Kleine watersalamander

Wat houdt Kleurkeur Blauw in?

- **Beheerplan**: samenspel opdrachtgever en opdrachtnemer
- Uitvoering (zie volgende slide): gefaseerd beheer
- Personeel is **vakbekwaam** voor uitvoering van ecologisch beheer
- Ingezette maaimachines, maaikorven en dergelijke doen **aantoonbaar beperkt schade** aan fauna;
- Ecologische **monitoring**
- **Baggeren** van watergangen gebeurt zoveel mogelijk **ecologisch**, opdrachtgevers kunnen hier **maatwerkkeuzes** maken;
- **Schouwpad** -> veiligheid. Waar het kan wordt er **ecologisch** beheerd, opdrachtgevers kunnen hier **maatwerkkeuzes** maken;
- een cyclus van **doen – leren – beter doen**

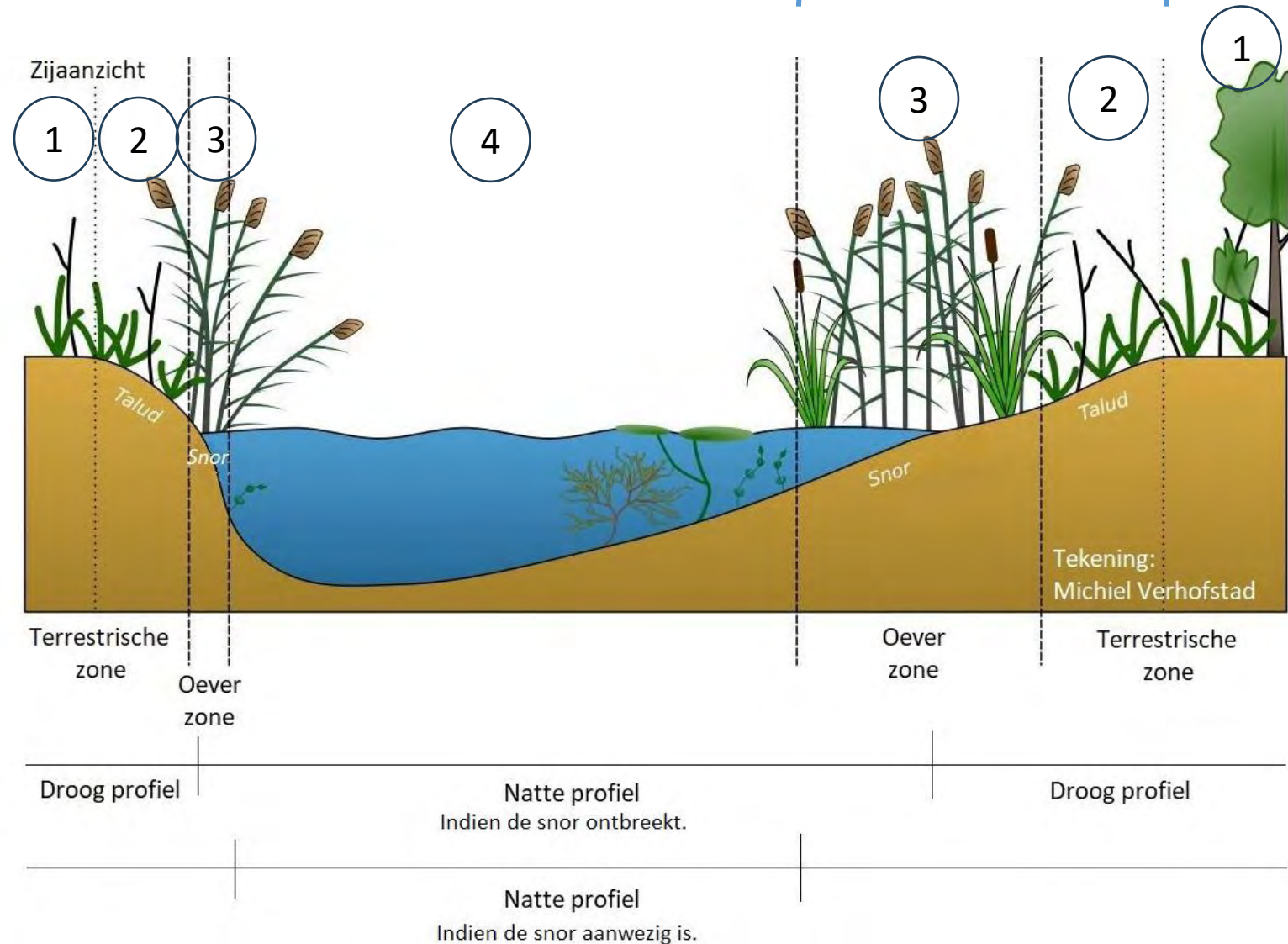
Gefaseerd beheer

Watergang is verdeeld in 4 bouwstenen:

1. Schouwpad
2. Talud
3. Snor
4. Nat profiel

Nat profiel waar mogelijk gefaseerd
gemaaid; dan: 10-25% ongemaaid

15-50% ongemaaid per
maaibeurt
Max. 500m tussenliggende
afstand

Maaisel, maaihoogte en meer

- Maaisel **afvoeren** binnen **5 kalenderdagen**
- Of maaisel lokaal **op hopen verwerken** (ook binnen 5 kalenderdagen)
- Voorkeur: zo snel mogelijk afvoeren
- Maaihoogte **5-15cm** boven maaiveld, **onder water 5-10 cm** boven waterbodem
- **Stop** werkzaamheden bij **zuurstofgebrek, slome of flauwe vis**
- **Voorkom omwoelen** van de waterbodem
- **Maaibeurten** max 2, bij uitzondering 3 per jaar

Ecologisch baggeren

- Raadzaam om te doen
- Opdrachtgever kan hiervoor kiezen (niet verplicht)
- Lage frequentie
- Spaar de snor
- Beperk opwerveling slib
- Gefaseerd: 25% areaal op 1km-schaal ongebaggerd laten
- Periode sept-dec
- Bagger op depot of ruime afstand watergang
- Nalopen/terugplaatsen vis en amfibieën

Vakbekwaamheid

- Ecologisch beheer watergangen vraagt vakmanschap
- Cursus Kleurkeur Blauw + examen
- Cursus gegeven vanaf medio november '23
- Persoonscertificaat 5 jaar geldig
- Permanente educatie: 6 uur (na 1e jaar persoonscertificaat)

Monitoring

- Onderdeel van doen-leren-beter doen
- Monitoring vegetatie in snor en nat profiel
- Methoden: oeverindex en KRW-vegetatie monitoring
- Eén meetpunt van 100m lengte per
 - 10 km voor watergangen van <5m breedte
 - 5 km voor watergangen van >5m breedte
- Bij aanvang alle meetpunten (nulmeting), daarna jaarlijks 1/3 van de meetpunten

Belangrijk om te weten

- Kleurkeur blijft één certificaat, met twee toepassingsgebieden (Groen + Blauw)
- Audits/certificering Blauw per 1-1-2024
- Bedrijf kan kiezen voor Groen, Blauw of Groen+Blauw
- Bestaande certificaten Kleurkeur (Groen) blijven geldig tot vervaldatum

Meerwaarde voor waterschappen

- Vervangt Kleurkeur de rol van toezichthouder(s)? Nee
- Ecologisch werkprotocol richt zich op 198 beschermde soorten+vogels, terwijl NL 45.000 soorten rijk is
- Kleurkeur richt zich op totale biodiversiteit, meer dan alleen op beschermde soorten
- Tip: **begin klein, schaal op als het bevalt**

Vragen?

kleurkeur@vlinderstichting.nl

www.vlinderstichting.nl/kleurkeur

De Vlinderstichting

Mennonietenweg 10

Postbus 506

6700 AM Wageningen

kleurkeur@vlinderstichting.nl

www.vlinderstichting.nl/kleurkeur

